

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Аналіз публічної політики

Шифр та назва спеціальності

281 Публічне управління та адміністрування

Спеціалізація

Освітня програма

Публічна політика та управління соціально-економічними змінами

Рівень освіти

Третій (освітньо-науковий, PhD)

Семестр

2

Інститут

ІНІ Соціально-гуманітарних технологій

Кафедра

Соціології і публічного управління (305)

Тип дисципліни

Спеціальна(фахова) підготовка

Форма навчання

Денна, заочна

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

КРУГЛОВ Віталій Вікторович

Vitalii.Kruhlov@khpі.edu.ua

Доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри соціології і публічного управління

Науково-педагогічний стаж - 14 років. Досвід роботи в органах державної влади - 20 років. Автор понад 250 наукових та навчально-методичних праць.

<http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad>

МОРОЗ Володимир Михайлович

volodymyr.moroz@khpі.edu.ua

Доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри соціології і публічного управління

Досвід професійної діяльності – 33 роки.

Автор понад 300 наукових та навчально-методичних праць. Стаж професійної діяльності за посадами які відповідають спеціальності «Публічне управління та адміністрування» понад 14 років. Стаж науково-педагогічної діяльності понад 19 років. Експерт з оцінювання проєктів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що подаються для участі у конкурсах, які проводить МОН України, за тематичним напрямом «20. Соціальні і гуманітарні науки». Член експертної групи МОН України з професійної педагогіки, психології та змісту професійної (професійно-технічної) освіти. Член редакційних колегій трьох фахових наукових видань. Досвід роботи у спеціалізованих вчених радах із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня

кандидата і доктора наук з державного управління понад 8 років. Автор та організатор спільних з литовськими та польськими університетами заявок на отримання грантової підтримки наукових досліджень у межах українсько-польських та, українсько-литовських науково-дослідних проектів. Співавтор та співорганізатор позагрантових наукових проектів із зарубіжними ЗВО (Латвія, Китай та Фінляндія). Проїшов підвищення кваліфікації в: Регіональному інституті адміністрації м. Лілль (Франція); Університеті Тампере (Фінляндія); Балтійській Міжнародній Академії (Латвія); Академії соціальних наук (Польща). Голова Громадської організації «Академія соціальних трансформацій та інноваційного управління» (Україна) Провідний лектор з дисциплін: «Методологічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування»; «Публічна політика та врядування»; «Публічне управління та сталий розвиток»; «Ризик-менеджмент в системі прийняття управлінських рішень»; «Світоглядні засади управлінської діяльності»; «Публічне управління національною безпекою в умовах глобальних викликів» тощо. Детальніше про викладача на сайті кафедри <http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad>

ТЕРЕЩЕНКО Діна Акрамівна

dina.tereshchenko@khp.edu.ua

Докторка наук з державного управління, професор, професорка кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ»

Детальніше про викладача на сайті кафедри <http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad>

Загальна інформація

Анотація

Освітня компонента спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системного наукового уявлення про теоретико-методологічні засади, інституційний контекст та технологічний інструментарій аналізу публічної політики. Курс охоплює становлення аналізу публічної політики як самостійної наукової та прикладної сфери, джерельну базу досліджень, публічну політику як предмет політичного аналізу (інструменти, етапи, оцінювання), класифікацію підходів і форм аналізу державної політики, типологію публічної політики та моделі досягнення державно-політичних процесів (раціональну, інкрементальну, елітну), особливості дослідження публічно-політичних рішень, методи вироблення та аналізу альтернатив (описовий і сценарний підходи, метод «мозкового штурму», метод «Дельфі»), інструменти впровадження політичних рішень, а також оцінювання публічної політики та порівняльний аналіз із адаптацією зарубіжного досвіду до умов України. Особлива увага приділяється специфіці аналізу публічної політики в умовах кризових ситуацій та війни, а також адаптації досвіду країн ЄС та ОЕСР до українських реалій публічного управління. У процесі навчання здобувачі опановують методи структурування проблем публічної політики, побудови альтернатив, оцінювання ефективності та результативності політичних рішень, а також навички порівняльного аналізу. Дисципліна інтегрує знання з політичної науки, державного управління та економічної теорії для формування цілісного розуміння циклу публічної політики — від формулювання проблеми до оцінювання результатів. Дисципліна орієнтована на підготовку дослідників і фахівців, здатних працювати в

органах державної влади, аналітичних центрах та міжнародних організаціях у сфері розробки, впровадження та оцінювання публічної політики.

Мета та цілі дисципліни

Метою дисципліни є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системних знань наукових концепцій, термінології, історії розвитку та сучасного стану аналізу публічної політики, а також практичних умінь застосовувати загальні й спеціальні методи наукового пізнання для ідентифікації, дослідження й розв'язання теоретичних і прикладних проблем публічної політики на різних рівнях управління. Дисципліна спрямована на розвиток здатності аспірантів формувати й перевіряти наукові гіпотези на основі теоретичного аналізу та наявних соціологічних даних, розробляти обґрунтовані програмні документи й проекти нормативно-правових актів з урахуванням соціально-економічних ризиків, а також критично осмислювати й адаптувати міжнародний досвід формування та оцінювання публічної політики до умов України.

Завдання дисципліни полягають у формуванні знань наукових концепцій, термінології, історії розвитку та сучасного стану наукового знання з аналізу публічної політики, а також умінь ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми публічного управління та адміністрування. Дисципліна також покликана розвинути умінь застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності й принципи управління для аналізу публічно-політичних проблем, а також здатність визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління. Окремим завданням є формування умінь готувати проектні запити на фінансування досліджень і розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) на основі аналізу зарубіжного досвіду та оцінки правового й ресурсного забезпечення, а також розвиток умінь розробляти проекти законодавчих і нормативних актів з урахуванням правових і соціально-економічних ризиків та наслідків їх запровадження. Дисципліна формує здатність адаптувати й застосовувати сучасні моделі та підходи до управління, а також міжнародний досвід при проектуванні й реорганізації організаційних структур публічного управління, а також умінь формувати й перевіряти гіпотези, використовуючи для обґрунтування висновків належні докази - результати теоретичного аналізу соціальних досліджень і наявні соціологічні дані. Важливим завданням є розвиток здатності критично аналізувати й узагальнювати результати власних досліджень і напрацювання інших дослідників у контексті сучасного стану наукового знання з проблематики публічної політики..

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

Компетентності

ЗК06. Здатність комплексно вирішувати значущі проблеми суспільного розвитку.

ЗК07. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових і комплексних ідей.

СК02. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу нормативно-правових актів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей.

СК04. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою їх запобігання.

СК 11. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.

СК 12. Здатність до використання новітніх технологій, проведення моніторингу і забезпечення ефективного контролю в системі публічного управління.

Результати навчання

РН01. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.

РН03. Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування.

РН06. Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

РН08. Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.

РН09. Уміти розробляти проекти законодавчих та нормативних актів, передбачаючи правові та соціально-економічні ризики та наслідки запроваджених правових норм.

РН10. Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

РН12. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу соціальних досліджень, наявні соціологічні дані.

РН13. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 80 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного засвоєння освітньої компоненти необхідно мати знання та практичні навички у передбачених змістом тесту із загальної навчальної компетентності межах (рівень логічного та аналітичного мислення повинен відповідати пороговому балу передбаченого для успішного вступу), а також базові фахові компетенції за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» (детермінується змістом програми фахового вступного екзамену). Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: "Представлення наукових результатів", "Світоглядні та соціокультурні основи науково-технічної діяльності", "Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Під час вивчення освітньої компоненти передбачається: організація інтерактивної роботи здобувачів вищої освіти за напрямом аналізу масивів інформації (офіційні веб-сторінки закладів вищої освіти щодо діяльності спеціалізованих вчених рад та разових спеціалізованих вчених рад за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування»; веб-сторінка інформаційного ресурсу академічних текстів України; веб-сторінки органів публічного управління та міжнародних моніторингових місій тощо); проведення поточного опитування здобувачів вищої освіти щодо змісту освітньої компоненти; виступи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях; звітування про виконання практичних завдань тощо.

Методами навчання у викладанні освітньої компоненти «Публічна політика та врядування» є:

– методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності (словесні (бесіда, дискусія, лекція, робота з літературно-інформаційними джерелами); наочні (ілюстрація практичними прикладами); практичні (практичні заняття) методи навчання тощо);

– методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності (методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії з проблематики освітньої компоненти; забезпечення успіху в навчанні (метод відкритих перспектив); навчально-пізнавальні ігри за фокусом уваги освітньої компоненти; формування інтересу до проблематики освітньої компоненти; апелювання до практики функціонування суб'єктів та об'єктів публічного управління у т.ч. й апелювання до життєвого та професійного досвіду – storytelling) тощо);

– методи стимулювання обов'язку і відповідальності у засвоєнні освітньої компоненти (пояснення суспільної та особистої значущості здобувача вищої освіти; формулювання вимог до

здобувача вищої освіти, дотримання яких забезпечує успішне виконання закріплених за ним обов'язків; заохочення до відповідального та зразкового виконання здобувачем вищої освіти своїх обов'язків; оперативний контроль та висвітлення переваг та недоліків за його результатами; заохочення здобувача вищої освіти до повторного виконання ним тих завдань, оцінка за які не відповідає його потенціалу тощо);

– методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності;

– бінарні, інтегровані (універсальні) методи (поєднання декількох методів в єдину систему для досягнення комплексної мети навчання, наприклад: словесно-наочний; проблемно-пошуковий тощо).

Технологіями навчання у викладанні освітньої компоненти «Публічна політика та врядування» є:

– пояснювально-ілюстративне навчання (подання та пояснення інформації з дотриманням принципу наочності (схеми, рисунки, діаграми, таблиці тощо); репродукування здобувачем вищої освіти отриманої інформації та виконання практичних завдань за наданим зразком);

– проблемне навчання (виконання під керівництвом науково-педагогічного працівника сформульованих ним відповідно до актуальних проблем публічного управління та адміністрування завдань (пошук шляхів вирішення конкретної проблемної ситуації));

– програмоване навчання (освітня компонента передбачає засвоєння здобувачем вищої освіти чітко визначених за конкретними темами питань, а також оцінювання рівня їх засвоєння, як під час безпосереднього проведення занять (поточний контроль) так й наприкінці розгляду передбаченого освітньою компонентною змісту (підсумковий контроль));

– диференційоване навчання (організація навчально-виховного процесу з прийняттям до уваги, з одного боку, типових індивідуальних особливостей здобувачів вищої освіти, а з іншого – фокусу їх науково-дослідної уваги).

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій	Кількість годин
Тема 1. Теоретичні та методологічні основи аналізу публічної політики Сутність аналізу публічної політики. Об'єкт та предмет дисципліни. Мета та завдання аналізу публічної політики. Основні теоретичні підходи до аналізу державної політики. Оцінювання: загальна модель. Методи оцінювання державної політики.	2
Тема 2. Основні етапи розвитку аналізу публічної політики Сутність наукової парадигми аналізу публічної політики. Історіографічний доробок вчених. Становлення аналізу публічної політики як окремої сфери дослідження. Сутність джерельної бази з аналізу державної політики. Види джерел з аналізу державної політики. Вітчизняні джерела з аналізу державної політики. Зарубіжні джерела з аналізу державної політики.	2
Тема 3. Публічна політика як предмет політичного аналізу Публічна політика: сутність, функції, напрямки. Інструменти публічної політики. Законодавчі акти. Послуги. Економічні важелі. Основні етапи процесу державної політики. Здійснення політики. Оцінювання політики.	2
Тема 4. Процес і технології аналізу публічної політики Класифікація підходів до аналізу публічної політики. Характеристики аналізу публічної політики. Форми аналізу державної політики. Основні етапи аналізу державної політики. Демократична політика та аналіз політики.	2
Тема 5. Типологія публічної політики та модельний аналіз публічно-політичних процесів	2

Сутність типології публічної політики. Дослідження типів публічної політики. Інформаційно-аналітичні процеси в аналізі державної політики. Модельний аналіз державно-політичних процесів. Моделі досягнення державно-політичних процесів. Раціональна модель досягнення державно-політичних рішень. Інкрементальна (нарощувальна) модель. Елітна модель досягнення державно-політичних рішень.

Тема 6. Особливості формування та дослідження публічно-політичних рішень	2

Публічно-політичні рішення: сутність та функції. Основні наукові підходи до визначення процесу прийняття рішень. Формування державної політики як процес ухвалення управлінського рішення — на прикладі політики підтримки державних корпорацій у стратегічних секторах економіки. Сучасні державно-політичні рішення.

Тема 7. Вироблення та аналіз альтернатив публічно-управлінського рішення (на прикладі політики повоєнного відновлення людського капіталу)	2

Організаційні складові процесу вироблення альтернатив. Описовий підхід. Сценарний підхід. Вибір альтернатив. Метод «мозкового штурму». Метод «Дельфі». Розробка альтернативних напрямів державної політики відновлення людського капіталу України в післявоєнний період як приклад застосування цих методів на практиці.

Тема 8. Впровадження публічно-політичних рішень: інструменти державно-приватної взаємодії	2

Сутність та структура впровадження політики. Інструменти та методи реалізації політичних рішень, зокрема державно-приватне партнерство як інструмент впровадження політики інфраструктурного відновлення українських міст. Організаційно-розпорядчі методи. Методи опосередкованого впливу. Соціально-психологічні методи. Моделі впровадження політики.

Тема 9. Моніторинг та оцінювання публічної політики	2

Сутність та завдання оцінювання публічної політики. Види оцінювання: попереднє, поточне (моніторингове) та підсумкове. Критерії оцінювання: результативність, ефективність, справедливість, актуальність. Методи оцінювання: моніторинг індикаторів, аналіз витрат і вигід, соціологічні опитування (зокрема на прикладі оцінювання тенденцій і проблем державної політики розвитку «зеленої» економіки в Україні). Зворотний зв'язок між оцінюванням та коригуванням публічної політики.

Тема 10. Порівняльний аналіз публічної політики та адаптація зарубіжного досвіду (на прикладі повоєнної відбудови міст)	2

Сутність і завдання порівняльного аналізу публічної політики. Методи порівняльних досліджень: найбільш подібних і найбільш відмінних систем. Досвід країн ЄС та ОЕСР у формуванні й аналізі публічної політики. Особливості аналізу публічної політики в умовах кризових ситуацій та війни, зокрема порівняльний досвід використання державно-приватного партнерства для відбудови міст у Центральній та Східній Європі. Адаптація зарубіжного досвіду до українських реалій публічного управління.

Загальна кількість годин	20

Практичні заняття

Теми практичних/семінарських занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти <i>a</i>
Тема 1. Теоретичні та методологічні основи аналізу публічної політики Сутність аналізу публічної політики. Об'єкт та предмет дисципліни. Мета та завдання аналізу публічної політики. Основні теоретичні підходи до аналізу державної політики. Оцінювання: загальна модель. Методи оцінювання державної політики.	2	1
Тема 2. Основні етапи розвитку аналізу публічної політики Сутність наукової парадигми аналізу публічної політики. Історіографічний доробок вчених. Становлення аналізу публічної політики як окремої сфери дослідження. Сутність джерельної бази з аналізу державної політики. Види джерел з аналізу державної політики. Вітчизняні джерела з аналізу державної політики. Зарубіжні джерела з аналізу державної політики.	2	1
Тема 3. Публічна політика як предмет політичного аналізу Публічна політика: сутність, функції, напрямки. Інструменти публічної політики. Законодавчі акти. Послуги. Економічні важелі. Основні етапи процесу державної політики. Здійснення політики. Оцінювання політики.	2	1
Тема 4. Процес і технології аналізу публічної політики Класифікація підходів до аналізу публічної політики. Характеристики аналізу публічної політики. Форми аналізу державної політики. Основні етапи аналізу державної політики. Демократична політика та аналіз політики.	2	1
Тема 5. Типологія публічної політики та модельний аналіз публічно-політичних процесів Сутність типології публічної політики. Дослідження типів публічної політики. Інформаційно-аналітичні процеси в аналізі державної політики. Модельний аналіз державно-політичних процесів. Моделі досягнення державно-політичних процесів. Раціональна модель досягнення державно-політичних рішень. Інкрементальна (нарошувальна) модель. Елітна модель досягнення державно-політичних рішень.	2	1
Тема 6. Особливості формування та дослідження публічно-політичних рішень Публічно-політичні рішення: сутність та функції. Основні наукові підходи до визначення процесу прийняття рішень. Формування державної політики як процес ухвалення управлінського рішення — на прикладі політики підтримки державних корпорацій у стратегічних секторах економіки. Сучасні державно-політичні рішення.	2	1
Тема 7. Вироблення та аналіз альтернатив публічно-управлінського рішення (на прикладі політики повоєнного відновлення людського капіталу) Організаційні складові процесу вироблення альтернатив. Описовий підхід. Сценарний підхід. Вибір альтернатив. Метод «мозкового штурму». Метод «Дельфі». Розробка альтернативних напрямів державної політики відновлення	2	1

людського капіталу України в післявоєнний період як приклад застосування цих методів на практиці.

Тема 8. Впровадження публічно-політичних рішень: інструменти державно-приватної взаємодії	2	1
Сутність та структура впровадження політики. Інструменти та методи реалізації політичних рішень, зокрема державно-приватне партнерство як інструмент впровадження політики інфраструктурного відновлення українських міст. Організаційно-розпорядчі методи. Методи опосередкованого впливу. Соціально-психологічні методи. Моделі впровадження політики.		
Тема 9. Моніторинг та оцінювання публічної політики	2	1
Сутність та завдання оцінювання публічної політики. Види оцінювання: попереднє, поточне (моніторингове) та підсумкове. Критерії оцінювання: результативність, ефективність, справедливість, актуальність. Методи оцінювання: моніторинг індикаторів, аналіз витрат і вигід, соціологічні опитування (зокрема на прикладі оцінювання тенденцій і проблем державної політики розвитку «зеленої» економіки в Україні). Зворотний зв'язок між оцінюванням та коригуванням публічної політики.		
Тема 10. Порівняльний аналіз публічної політики та адаптація зарубіжного досвіду (на прикладі повоєнної відбудови міст)	2	1
Сутність і завдання порівняльного аналізу публічної політики. Методи порівняльних досліджень: найбільш подібних і найбільш відмінних систем. Досвід країн ЄС та ОЕСР у формуванні й аналізі публічної політики. Особливості аналізу публічної політики в умовах кризових ситуацій та війни, зокрема порівняльний досвід використання державно-приватного партнерства для відбудови міст у Центральній та Східній Європі. Адаптація зарубіжного досвіду до українських реалій публічного управління.		
Загальна кількість годин	20	$\sum_{i=1}^n a_i 1$
Контрольні роботи		
Контрольні роботи не передбачено		

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання (за наявності).

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення/ перелік питань	Кількість годин
Тема 1. Теоретичні та методологічні основи аналізу публічної політики	8
Сутність аналізу публічної політики. Об'єкт та предмет дисципліни. Мета та завдання аналізу публічної політики. Основні теоретичні підходи до аналізу державної політики. Оцінювання: загальна модель. Методи оцінювання державної політики.	
Тема 2. Основні етапи розвитку аналізу публічної політики	8

Сутність наукової парадигми аналізу публічної політики. Історіографічний доробок вчених. Становлення аналізу публічної політики як окремої сфери дослідження. Сутність джерельної бази з аналізу державної політики. Види джерел з аналізу державної політики. Вітчизняні джерела з аналізу державної політики. Зарубіжні джерела з аналізу державної політики.

Тема 3. Публічна політика як предмет політичного аналізу 8

Публічна політика: сутність, функції, напрямки. Інструменти публічної політики. Законодавчі акти. Послуги. Економічні важелі. Основні етапи процесу державної політики. Здійснення політики. Оцінювання політики.

Тема 4. Процес і технології аналізу публічної політики 8

Класифікація підходів до аналізу публічної політики. Характеристики аналізу публічної політики. Форми аналізу державної політики. Основні етапи аналізу державної політики. Демократична політика та аналіз політики.

Тема 5. Типологія публічної політики та модельний аналіз публічно-політичних процесів 8

Сутність типології публічної політики. Дослідження типів публічної політики. Інформаційно-аналітичні процеси в аналізі державної політики. Модельний аналіз державно-політичних процесів. Моделі досягнення державно-політичних процесів. Раціональна модель досягнення державно-політичних рішень. Інкрементальна (нарошувальна) модель. Елітна модель досягнення державно-політичних рішень.

Тема 6. Особливості формування та дослідження публічно-політичних рішень 8

Публічно-політичні рішення: сутність та функції. Основні наукові підходи до визначення процесу прийняття рішень. Формування державної політики як процес ухвалення управлінського рішення — на прикладі політики підтримки державних корпорацій у стратегічних секторах економіки. Сучасні державно-політичні рішення.

Тема 7. Вироблення та аналіз альтернатив публічно-управлінського рішення (на прикладі політики повоєнного відновлення людського капіталу) 8

Організаційні складові процесу вироблення альтернатив. Описовий підхід. Сценарний підхід. Вибір альтернатив. Метод «мозкового штурму». Метод «Дельфі». Розробка альтернативних напрямів державної політики відновлення людського капіталу України в післявоєнний період як приклад застосування цих методів на практиці.

Тема 8. Впровадження публічно-політичних рішень: інструменти державно-приватної взаємодії 8

Сутність та структура впровадження політики. Інструменти та методи реалізації політичних рішень, зокрема державно-приватне партнерство як інструмент впровадження політики інфраструктурного відновлення українських міст. Організаційно-розпорядчі методи. Методи опосередкованого впливу. Соціально-психологічні методи. Моделі впровадження політики.

Тема 9. Моніторинг та оцінювання публічної політики 8

Сутність та завдання оцінювання публічної політики. Види оцінювання: попереднє, поточне (моніторингове) та підсумкове. Критерії оцінювання: результативність, ефективність, справедливість, актуальність. Методи оцінювання: моніторинг індикаторів, аналіз витрат і вигід, соціологічні опитування (зокрема на прикладі оцінювання тенденцій і проблем

державної політики розвитку «зеленої» економіки в Україні). Зворотний зв'язок між оцінюванням та коригуванням публічної політики.

Тема 10. Порівняльний аналіз публічної політики та адаптація зарубіжного досвіду (на прикладі повоєнної відбудови міст)

8

Сутність і завдання порівняльного аналізу публічної політики. Методи порівняльних досліджень: найбільш подібних і найбільш відмінних систем. Досвід країн ЄС та ОЕСР у формуванні й аналізі публічної політики. Особливості аналізу публічної політики в умовах кризових ситуацій та війни, зокрема порівняльний досвід використання державно-приватного партнерства для відбудови міст у Центральній та Східній Європі. Адаптація зарубіжного досвіду до українських реалій публічного управління.

Загальна кількість годин

80

Тематика індивідуальних завдань

Не передбачено

Неформальна освіта

До неформальної освіти відносяться: професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн освіта, професійні стажування тощо. Зарахування результатів навчання, набутих у неформальній освіті розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові навчальні дисципліни/освітні компоненти. Рекомендовані в силабусі елементи неформальної освіти можуть бути зараховані за спрощеною процедурою без додаткової валідації результатів (створення предметної комісії).

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Аналіз державної політики: методичні рекомендації до вивчення курсу. Березовська-Чміль О.Б. (укл.). Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2024. 56 с.
2. Вступ до публічної політики : навч. посіб. П. Г. Радько, С. М. Приходько, Т. А. Непокупна та ін. ; 3-тє вид., перероб. і доп. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. 188 с.
3. Глевацька Н. М., Орлова А. О. Державна політика та врядування : навч. посіб. (електронне видання) Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем», 2024. 78 с.
4. Мамонтова Е. В. Публічна політика: навч.-метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2023. 146 с.
5. Навчальний дистанційний курс «Аналіз публічної політики». Київ, 2020. 144 с.
6. Павліха Н. В., Цимбалюк І. О., Хомюк Н. Л., Войчук М. В., Савчук А. Ю., Коломечюк В. В., Цимбалюк С. М. Безпека сталого розвитку регіонів та територіальних громад України на засадах інклюзивного зростання : монографія. Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк. 2022. 514 с.
7. Підбуцька Н. В., Грень Л. М., Грибко О. В. Державна соціальна політика: навч. посібник; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2024. 400 с.
7. Петренко І. І. Аналіз публічної політики. Навч. посібник. К.: Норма права, 2023. 332 с.
8. Сушко А. І., Мамонтова Е. В., Краснопольська Т. М. Гуманітарна політика держави : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. НУ "ОЮА" ; каф. політ. теор. Одеса, 2022. 48 с.
9. Bardach E., Patashnik E.M. A Practical Guide for Policy Analysis: The Eightfold Path to More Effective Problem Solving. 6th ed. SAGE Publications, 2020. 224 p.
10. Dye T.R. Understanding Public Policy. 15th ed. Pearson, 2022. 384 p.
11. Cairney P. The Politics of Policy Analysis. Palgrave Macmillan, 2021. 240 p.

12. Hill M., Varone F. The Public Policy Process. Routledge. 2021. 400 p.
Kraft M.E., Furlong S.R. Public Policy: Politics, Analysis, and Alternatives. 7th ed. CQ Press. SAGE, 2020. 480 p.
13. Public policy, governance and communications in the EU member states and candidate countries : post-conference monograph. [V. Burksiene et al. ; gen. ed. by G. Riabtsev and V. Tertychka]. Kyiv : NaUKMA, 2023. 190 p.

Додаткова література

1. Базиляк Н. О. Державна гуманітарна політика в умовах інтеграції України до європейського освітнього простору : монографія; Причорномор. наук.-дослід. ін-т економіки та інновацій. Одеса : Олді-плюс, 2023. 303 с.
2. Бакуменко В. Д., Бондар І. С., Горник В. Г., Шпачук В. В. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2021. 256 с.
3. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення. : монографія. Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. Львів : Сполом, 2020. 418 с.
4. Зовнішня політика України: опорний конспект лекцій (для студентів денної та заочної форм навчання освітнього ступеня бакалавра спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини) / Укладачі: Палінчак М. М., Бокоч В. М., Дір І. Ю., Савка В. Я., Стебляк Д. М., Лешанич М. М. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2022. 80 с.
5. Мамонтова Е. В., Краснопольська Т. М. Публічна політика : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Одеса : Фенікс, 2020. 84 с.
6. Публічне управління в Україні: проблеми та перспективи розвитку : монографія / за заг. ред. чл.-кор. НАН України, д. е. н., проф. В. С. Загорського, проф. П. М. Петровського. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2021. 256 с.
7. Публічна політика: навчально-методичні матеріали до практичних занять та самостійної роботи студентів / розробник: Л.В. Гонюкова. К.: ННІ ПУДС КНУ. 2024. 25с.
8. Круглов В. В., Терещенко Д. А. Державна політика відновлення людського капіталу в Україні в післявоєнний період. Освітня аналітика України. 2023. № 2 (23). С. 21–33.
9. Круглов В. Державна політика розвитку «зеленої» економіки в Україні: тенденції та проблеми. Науковий вісник: Державне управління. 2023. № 2 (14). С. 259–278.
10. Круглов В. В. Державно-приватне партнерство як інструмент інфраструктурного відновлення українських міст. Актуальні проблеми державного управління. 2022. № 1 (60). С. 62–76.
11. Kruhlov, V. Formulating state policy to support state corporations in strategic economic sectors. Development Management. 2024. № 23(4). P. 55–63.
12. Kruhlov, V., Dvorak, J., Moroz, V., Tereshchenko, D. Revitalizing Ukrainian Cities: The Role of Public-Private Partnerships in Smart Urban Development. Central European Public Administration Review. 2024. 22(1). P. 85–107.

Інформаційні ресурси

1. Нормативно-правова база <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. . Офіційне Інтернет-представництво Президента України. – www.president.gov.ua.
3. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua/>
4. Нормативні акти України – <http://www.nau.kiev.ua>
5. Офіційний веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби. www.nads.gov.ua.
6. Офіційний веб-сайт European Group of Public Administration (EGPA). <http://www.ias-iisa.org/egpa/>
7. Бібліотека імені В. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо у відповідності до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників *k*:

Поточний контроль (практичні, семінарські), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3	Підсумковий контроль (для ОК з іспитом), k_4
0,6			0,4

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = P \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3 + P_k \cdot k_4$$

де: P – середньозважена середня оцінка за поточний контроль

I – оцінка за виконання індивідуального завдання

K – середньозважена оцінка за контрольні роботи

P_k – оцінка за підсумковий контроль

$$P = \frac{P_1 \cdot a_1 + P_2 \cdot a_2 + \dots + P_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за кожне практичне (семінарське) або лабораторне заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1 + K_2 \cdot b_2 + \dots + K_m \cdot b_m}{\sum_{i=1}^m b_i}$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за кожну контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову ($P, K, I, \dots$) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ».

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої O з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

30.08.2024

Завідувач кафедри

Володимир МОРОЗ

30.08.2024

Гарант ОП

Володимир МОРОЗ